

هادی حسینی نژاد
روزنامه نگار

سی وسومین نمایشگاه کتاب تهران، بعد از دو سال تعطیلی از زمان شیوع بیماری کرونا، ۲۱ اردیبهشت ماه اسفاد در مصلای تهران برپا می‌شود؛ آن هم با انتقال فروش از بخش فیزیکی به بخش مجازی. این تصمیم را اگر چه باید محصول جبر کرونایی که به ایجاد پلتفرم فروشگاهی کتاب (شاره به دو دوره برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب تهران) انجامید، دانست؛ اما در همین حد که می تواند بالاخره بعد از سی و دو دوره برگزاری، این نمایشگاه را از یک بازار ۱۰ روزه به استانداردهای نمایشگاهی جهان نزدیک کند، قابل توجه است. با این همه اما، راه درازی مانده تا این رویداد بتواند در تراز نمایشگاه‌های معتبر بین‌المللی همچون فرانکفورت، بلونیا و... قرار گیرد.

یکی از اصلی ترین نقاط ضعف نمایشگاه کتاب تهران در ۳۲ دوره گذشته (و لاید در دوره پیش‌رو)، به فعالیت‌های بین‌المللی این رویداد برمی گردد. واقعیت این است که عمده تمرکز نمایشگاه کتاب تهران در تمام این سال ها، روی بحث فروش بوده؛ در حالی که این کار کرد، هیچ جایگاهی در نمایشگاه‌های بین‌المللی معتبر جهان ندارد و بالعکس؛ تمرکز نمایشگاه‌های مطرح، روی ایجاد تعامل و همکاری بین ناشران سراسر جهان در زمینه مذاکرات و مبادلات حق انتشار یا همان کپی رایت (و البته فعالیت‌های دیگر نظیر برگزاری همایش‌ها و کنفرانس‌های تخصصی بین‌المللی در حوزه نشر و کتاب) است. اتفاقا به همین دلیل است که ناشران از اقصی نقاط جهان، برای شرکت در این نمایشگاه‌ها برنامه‌ریزی‌های سالانه دارند و با تعیین قرارهای ملاقات و مذاکره، سعی می کنند از لحظه به لحظه حضورشان سود ببرند.

با توجه به سنوات گذشته، نمایشگاه کتاب تهران با اتکا به دو بخش فروش کتاب‌های خارجی و بین الملل سعی در اثبات «بین‌المللی» بودن خود داشته است؛ اولی، عمدتا به فعالیت نمایندگان فروش و شرکت‌های داخلی محدود می‌شود که غرفه‌هایش را با کتاب‌های قدیمی که از حراجی‌های خارج از کشور خریداری شده، پر می‌کنند و دومی، بیشتر حال و هوای دیپلماسی دارد و معمولا از غرفه‌هایی تشکیل می‌شود که به همت سفارتخانه کشورها دایر شده و در آنها خبری از ناشر و سرویس‌استار و نویسنده و... نیست.

اصلی ترین بخش فعالیت بخش بین الملل نمایشگاه کتاب در آخرین دوره‌های برگزار شده، به حضور مهمان‌های ویژه خود اختصاص می‌یافت که بیشتر فرصت تعامل و حضور فعالان کشور مهمان را فراهم می‌کرد (در این زمینه می‌توان به نمایشگاه سی‌ودوم اشاره کرد که مهمان ویژه آن دوره، کشور چین بود). حال آنکه کمتر از یک‌ماه به آغاز نمایشگاه سی‌وسوم باقی است، اما خبری از حضور یک کشور به‌عنوان مهمان ویژه در آن نیست؛ بنابراین هم از آغاز پیداست که آنچه در نمایشگاه سی‌وسوم خواهیم دید، همان فروشگاه کتاب‌های خارجی و همان غرفه‌های خلوتی است که هر کدام، نام و پرچم یکی از کشورها را بر کتیبه خود دارند.

از سوی دیگر، فعالیت نامیدکننده بخش بین الملل در دو دوره برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب تهران نیز، دور نمای امیدوارکننده‌ای را به‌دست نمی‌دهد. به‌عبارت دیگر، به‌نظر نمی‌رسد فعالیت‌های بین‌المللی در بخش مجازی، چیزی فراتر از دو دوره یاد شده باشد که از ایجاد چند صفحه معرفی کتاب و درج اطلاعات تماس چند ناشر و چند تله کنفرانس و چند پیام ویدئویی تشکیل می‌شد. چنین فضایی، قطعا نمی‌تواند بستر لازم برای مذاکرات بین‌ناشران را فراهم آورد و جایگزینی برای بخش «رایت سنتر» در نمایشگاه‌های فیزیکی معتبر در سطح بین‌المللی باشد. البته در زمینه مشارکت ناشران خارجی در بخش بین‌المللی نمایشگاه کتاب تهران، موانعی زیرساختی‌تر از اینها دارد. در وهله اول، مهم‌ترین مانع در این مسیر، عضویت ناشران ایران در معاهده کپی رایت جهانی است که به خودی خود، راه را بر توسعه روابط و تعاملات دوسو به بین‌المللی بین نشر ایران و جهان تنگ می‌کند و در وهله دوم، مواضع سیاسی متقابل ایران و جهان در این زمینه و همچنین وجود تحریم‌های اقتصادی، سرنویشت‌ساز است و طبیعتا در چنین شرایطی، تمایل یا امکان حضور نمایندگان برخی از ناشران جهان میسر نمی‌شود. البته طرح این موارد، نمی‌تواند بهانه‌ای باشد برای سرپوش گذاشتن روی نبود سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های اثر گذار و پیشرو در مسیر توسعه کارکردهای بین‌المللی این رویداد.

با این اوصاف؛ این سوال مطرح است که سی‌وسومین نمایشگاه کتاب تهران، چقدر می‌تواند کارکرد «بین‌المللی» داشته باشد؟ مرور اخبار منتشر شده از سوی ستادخبری سی‌ودومین نمایشگاه کتاب تهران نیز امید تازه‌ای را در زمینه فعالیت‌های بین‌المللی این رویداد، مخابره نکرده است. انطور که پیداست؛ خبر آغاز و تمدید مهلت ثبت‌نام ناشران خارجی، تخفیف هزینه‌های ارسال و تسهیل در فرایندهای گمرکی نیز شرکت‌کنندگان در این رویداد را، جز به همان سالن فروش یا حراجی کتاب‌های خارجی، رهنمون نمی‌کند. با این همه، باید دید نمایشگاه پیش‌رو چه عملکردی در حوزه بین‌الملل خواهد داشت و اصلا نسبتش با صفت «بین‌المللی» در چه سطحی تعریف خواهد شد. آیا دوره پیش‌رو می‌تواند گامی باشد به سوی بین‌المللی شدن؟ آ یا چنین قصد و مهمیتی در سیاست‌ها و اهداف این رویداد، پیش‌بینی شده است؟

فرشته نوبخت به مناسبت صدمین سالگرد تولد خالق «سووشون»:

دلیل ماندگاری آثار سیمین دانشور «صدائت» است

سیمین نگاه جامعه به زنان را بر ملا و نقد می‌کرد

◀ تاریخ داستان نویسی مدرن ایران با ۸ نویسنده شناخته‌شده و تاثیرگذار آغاز می‌شود که سیمین دانشور یکی از آنهاست. آثار دانشور به عنوان آثار نه‌تنها نویسنده زن از نسل اول داستان نویسی ایران، چه تفاوت‌ها و تمایزهایی با نویسندگان هم‌عصر خود دارد؟

جواب این سوال را هوشنگ گلشیری در «جدال نقش با نقاش» به خوبی می‌دهد. سیمین دانشور نه تنها اولین زن نویسنده از نسل اول داستان نویسی در ایران بود؛ بلکه شاید

بتوانیم بگوییم که اولین نویسنده‌ای بود که

به معنای واقعی رمان نوشت. «سووشون»

در مقایسه با رمان نویسان هم‌نسل دانشور،

اثری ساختمند و بسیار جدی بود. لایه‌های

اجتماعی و تاریخی داشت و حرف‌های

مهمی می‌زد و از همه مهم‌تر اینکه قصه‌گو

بود. آن را مقایسه کنید با «شوهر آخوان».

ضمن اینکه زبان بسیار ساده و روانی داشت

که به راحتی مخاطب با آن رابطه برقرار

می‌کرد. حتی رویکردی که دانشور به تاریخ

و مسائل روز جامعه در «سووشون» دارد،

قبل از خودش بی‌سابقه است و در عین حال

بسیار جلوتر از زمانه خودش قرار می‌گیرد.

به نظر می‌رسد سیمین دانشور، سنگ بنای

گرانقدری را می‌گذارد برای ادبیاتی که

بعدها زنان خلق می‌کنند.

◀ جایگاه نگاه زنانه به مسائل و

دغدغه‌های روز جامعه در آثار سیمین

دانشور را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

سیمین دانشور، به طور مشخص درباره زنان و مسائل آنها می‌نوشت. نگاه معاصر و تاریخی جامعه به زنان را به داستان‌هایش می‌کشانید و در این کار صرفا آینه‌وار و بازتابی عمل نمی‌کرد؛ بلکه نگاهی انتقادی هم داشت و بنابراین شخصیت‌های زنی که می‌آفرید، تصاویر روشنی از سیمای زنان را ارائه می‌دادند. خوب که نگاه کنیم حتی کاراکترهای مرد داستان‌های سیمین هم از این نظر به تکامل قابل توجهی رسیده‌اند. هنوز می‌توانیم درباره «یوسف» و نوع شخصیت‌پردازی او که در عمق خودش هم تاریخ و هم اسطوره را روایت می‌کند و در عین حال به نوعی بیان دغدغه‌های روز جامعه است حرف بزنیم. واقعا شاهکار است. این بازتاب‌هایی از اندیشه‌های زنانه را می‌بینیم که اگر چه جامعه در پدیده آمدن آنها نقش داشته، اما ریشه اصلی آنها عمیق‌تر و حتی پیچیده‌تر است. من عمداً به کار بردن اصطلاح روانشناختی برهیز می‌کنم در اینجا. چون به نظر م موضوع را تقلیل می‌دهد. ولی شاید «هستی‌شناختی» بتواند اصطلاح مناسب‌تری باشد برای اینکه بفهمیم نگاه سیمین به مسائل روز جامعه چگونه بوده. برای همین است که هنوز هم شخصیت‌هایی که او خلق کرده، به روز هستند با وجود آنکه از شرایط بیرونی جامعه‌ای می‌گفتند که او از آن می‌نوشت. از نظر دغدغه‌های روز جامعه، درست‌ش این است که بگوییم دانشور همواره به دنبال بر ملا کردن نگاه جامعه و زمانه خودش نسبت به زن بود.

◀ سووشون، مهم‌ترین اثر دانشور و از پر فروش ترین آثار ادبیات داستانی ایران است. دلیل ماندگاری این اثر و استقبال از آن در نسل‌های بعدی را چه می‌دانید؟

سوال بسیار خوبی است ولی جواب دادن طوری که

حق مطلب ادا شود، نیاز به فرصت بیشتری دارد. البته

کار هم روی اثر زیاد شده است و همین‌طور که شما

می‌فرمایید جزء آثاری بوده که همواره مورد توجه

قرار داشته. ولی خیلی خبلی بخوام بگویم،

دلیل اینکه «سووشون» در حافظه ادبیات ما مانده

و هنوز خوانده می‌شود و اثر بسیار مهمی تلقی

می‌شود، صداقت دانشور به عنوان هنرمند در خلق

اثرش است. این موضوع خیلی فراتر از این می‌رود

که بخوایم بگوییم، «سووشون» ماندگار

شده، چون مثلاً آن‌گونه که گلشیری

می‌گوید، رمان خوش ساختی

است. با تخیل قوی و خوبی در

آن به کار رفته است. یا مثلاً

دانشان اثر گذاری دارد. من

غالباً با این نوع استدلال که

خیلی هم مرسوم است

درباره آثار ادبی، مشکل

دارم. اینها البته هست.

اما آنچه از همه اینها

مهم‌تر است، صداقت دانشور در روایت «سووشون» است؛ صداقتی که باعث شده این رمان از یک طرف اثری واقع‌گرایانه باشد و جذابیت‌های خودش را داشته باشد؛ و از طرف دیگر ابعادی تمثیلی و کهن‌الگویی داشته باشد که تخیل مخاطب را فعالانه درگیر می‌کند. این دلیل دوم، هر اثری را می‌تواند از قراموش شدن نجات بدهد و به نظر اینجا چیزی که به سیمین دانشور خیلی کمک کرده، دانش عمیق و تسلط فوق‌العاده‌اش به متون کلاسیک و ادبیات شرقی است.

◀ سیمین دانشور در خانواده‌ای مرفه

و در شرایطی که اغلب مردم در آن

روزگار از آن بی‌بهره بوده‌اند رشد کرد.

در مدرسه‌ای ممتاز تحصیل کرد، دکتري

زبان و ادبیات فارسی را از دانشگاه تهران

کسب کرد و برای ادامه تحصیل به آمریکا

رفت و جلال آل احمد را برای ازدواج

انتخاب کرد. سبک زندگی، تجربیات

شخصی و زندگی با جلال چه تاثیری در

داستان‌های او داشت؟

بله اینها بود، می‌دانیم که پدر سیمین پزشک

معروفی بوده و مادر فرهیخته و تحصیلکرده‌ای

داشته که مدیر یک هنرستان بوده‌اند. خوب

درس خوانده و با مردی تحصیلکرده ازدواج

کرده و به قول شما در رفاه بوده است. ولی

توجه داشته باشید که سیمین یک آندوه بسیار

عمیقی هم داشت که مربوط به درد سترونی

او بود. زنی که نمی‌توانست به رغم علاقه‌اش

فرزندی را در بطن خودش بپروراند و این شاید

مهم‌ترین وجهی است که بایستی در نظر گرفته شود، وقتی

می‌خواهیم از تجربیات شخصی سیمین حرف بزنیم و اینکه

زندگی شخصی‌اش چه تاثیری در خلق

داستان‌های او داشته است باید این نکته را

در نظر بگیریم. به نظر من رد پای رویکردهای

هستی‌شناختی که خیلی هم جدی و

پر رنگ هستند در آثار سیمین را باید در

همین موضوع جست. اگر بخوایم مقایسه‌ای

کنیم؛ مثلاً جلال هم در «سنگی بر گوری»

سعی می‌کند به چنین نگاهی دست بیابد

ولی می‌بینیم که فراتر از گفتن «این بود»

و «این شد» نمی‌رود. در حالی که سیمین با

جهان‌هایی که می‌ساخت حرف‌های عمیقش

را می‌زد. نکته مهم بعدی هم همین شخصیت

و خلق‌و‌خوی جلال است به عنوان مردی که

دیدگاه‌های خاصی داشته و چنان‌که اشاره

کردم می‌شود آنها را در «سنگی بر گوری»

دید. جلال مردی سنتی و بسیار مقتدر بوده و خودش نیز این

موضوع را به نوعی اقرار می‌کند. در نامه‌هایی که آنها به یکدیگر

می‌نوشتند و در گفت‌وگوهای سیمین به‌خصوص در کتایی که

سیمین درباره جلال نوشته، این مسأله به شکل‌های مختلفی

بیان می‌شود. حتی دوستان نزدیک جلال، یا افرادی که به نوعی

با آنها در رابطه بودند، مانند گلستان و گلشیری روی این حقیقت

به وضوح انگشت گذاشته‌اند. به هر حال تجربیات سیمین به

عنوان یک نویسنده برابندی از همه اینها بوده و نمی‌توانیم تنها

بخش‌هایی را پررنگ ببینیم.

◀ با توجه به آنچه درباره شرایط و ویژگی‌های زندگی دانشور گفته شد، به نظر شما آیا آثار سیمین دانشور در تناسب با این فضا رشد و پیشرفت داشته است؟

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و تطبیق آن با جزئیات و لایه‌های روایت داستان‌ها، قطعاً یک ضرورت پژوهشی گسترده و جذاب است. اما چون می‌فرمایید نظر شخصی من چیست، عرض می‌کنم که بله، به طور کلی معتقدم آثار دانشور کاملاً در تناسب با زمانه‌ای است که خلق شده‌اند. با این حال داستان‌ها به‌نظم همه‌آثاری که دانشور بعد از «سووشون» می‌نویسد، به‌نحوی در سایه عظمت

بررسی اینکه با تاز بات شرایط جامعه در آثار خانم دانشور در زمان‌های مختلف به چه شکلی بوده است و پیدا کردن نشانه‌های بیرونی و